

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, આશ્રમ માર્ગ, અમદાવાદ
વ્યવસાયી અભ્યાસક્રમ વિદ્યાશાખા, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
એમ. ફિલ, પી.એચ.ડી પ્રવેશ પરીક્ષા અભ્યાસક્રમ ૨૦૨૦

એકમ: ૧ સમૂહ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો

1. પ્રત્યાયનના વાહન તરીકે ભાષાનો ઉદભવ અને વિકાસ
2. હેરોલ્ડ લાસવેલનું અને ન્યૂકોમ્બનું પ્રત્યાયન મોડેલ
3. મુદ્રણ અને પ્રકાશનનો ઉદભવ અને વિકાસ
4. સમાચાર સંસ્થાઓનો ઉદભવ અને વિકાસ

એકમ: ૨ સમૂહ માધ્યમો માટે લેખન

1. વિશિષ્ટ સમાચાર લેખન, અપરાધ અને અકસ્માત સમાચાર લેખન
2. રાજકારણ સમાચાર લેખન, સંસદ અને વિધાનસભાની કામગીરીનું રીપોર્ટીંગ
3. વિજ્ઞાન રીપોર્ટીંગ, રમતગમત રીપોર્ટીંગ
4. આર્થિક રીપોર્ટીંગ અને સાંસ્કૃતિક રીપોર્ટીંગ

એકમ: ૩ વિજાણું માધ્યમો

1. વિજાણું માધ્યમનો ઉદભવ અને વિકાસ
2. રેડિયો અને ટેલીવિઝન
3. પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે રેડિયો અને ટેલીવિઝનની લાક્ષણિકતાઓ, ટેલિવિઝનના દૃશ્યોનો પ્રભાવ,
4. રેડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણ, સમાચાર નિર્માણ, રેડિયો, ડોક્યુમેન્ટરી, ફોન ઇન પ્રોગ્રામ, રેડિયો ઇન્ટરવ્યુ

એકમ: ૪ વૈશ્વિક સાંપ્રત પ્રવાહો

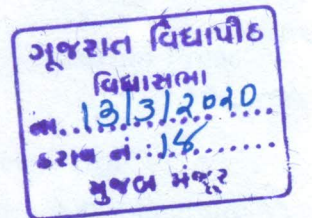
1. વૈશ્વિક પ્રશ્નોની સમજ જેમકે યુદ્ધ, શાંતિમંત્રણા, ઝ્વોબલ વોર્મિંગ, આતંકવાદ, આર્થિક સંકટ
2. પડોશી દેશો સાથેના સંબંધોની સમજ અને પારસ્પરિક સદભાવ
3. અલ્પ વિકસિત, વિકાસશીલ અને વિકસિત દેશોની સમજ
4. યુનેસ્કો, યુનિસેફ, યુનો અને ઓપેક દેશો

એકમ: ૫ પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ

1. ભારતીય પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ
2. ગુજરાતી પત્રકારત્વનો ઇતિહાસ
3. મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીનું પત્રકારત્વ
4. પ્રવર્તમાન ગુજરાતી પત્રકારત્વ

એકમ: ૬ સમાચાર-કક્ષની કાર્યપદ્ધતિ

1. સમાચાર કક્ષની સંરચના
2. તંત્રીના કાર્યો અને જવાબદારીઓ
3. સમાચાર તંત્રી, તેના કાર્યો, ઉપ સંપાદક
4. ન્યૂઝ ડેસ્ક, ન્યૂઝ ફ્લો, સંપાદન વિભાગનો અન્ય વિભાગો સાથે સુમેળ



એકમ: ૭ ગાંધીજીનું પત્રકારત્વ

1. ગાંધીજીએ વાંચેલાં પુસ્તકો
2. ગાંધીજીએ ચર્ચેલા વિષયો
3. ગાંધીજીનું પત્રલેખન
4. ગાંધીજીનાં વિચારપત્રો

એકમ: ૮ ઇન્ટરનેટ

1. ઇન્ટરનેટનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
2. વર્લ્ડ વાઇડ વેબ
3. સોશ્યલ નેટવર્કિંગ
4. સાયબર કાયદા

એકમ: ૯ વિકાસ પ્રત્યાયન

1. વિકાસ પ્રત્યાયનનો અર્થ અને અવધારણા
2. વિકાસ પ્રત્યાયનમાં વ્યૂહ રચના
3. વિકાસ પ્રત્યાયનનું વિકાસમાં યોગદાન
4. લોકશાહીનું વિકેન્દ્રીકરણ, પંચાયતી રાજ પ્રણાલિ

એકમ: ૧૦ પૂર્વ અને પશ્ચિમનાં ધર્મ અને સંસ્કૃતિ

1. વિશ્વમાં પૂર્વ અને પશ્ચિમનો ખ્યાલ
2. ભારતના વિવિધ ધર્મો (હિંદુ, ઇસ્લામ, બૌદ્ધ, જૈન, શીખ)
3. પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે માહિતી તુલનાનો સંબંધ
4. શાબ્દિક અને બિન શાબ્દિક સાંસ્કૃતિક ચિન્હો

સંદર્ભ સૂચિ:

1. Theories of Mass Communication, Melvin I. Defleur and Sandra Ball Rokeach, 5th edition 1989, Longman, New York
2. Mass Communication Theory: An Introduction, Denis Mcquail 3rd Printing 1983, Sage, Publication, London
3. Indian social system – Ram Ahuja, Rawat Publication, Jaipur
4. Mass Media and Contemporary social issues – Y. K. D'souza
5. Third revolution in India perspective – V. S. Gupta
6. Cyber media journalism – Jagdish Chakravarthy, Delhi,, authors press, 2003
7. Cyber space and media – Sudhish pachori, New Delhi, Pravin prakashan, 2003
8. Sahay Gopi Krishna, Cyber Media and Information Technology, Centurian Press, New Delhi, 2003
9. Media Legislation and Law – Samir Kumar, Nanda Prakashan, New Delhi
10. Singh Sanjay Kumar, Press Laws and Ethics of journalism, Anmol Publication, New Delhi

